

Uniwersytet
Wrocławski

WYZNACZANIE I ZAKRES STATUTU PERSONALNEGO OSÓB FIZYCZNYCH I PRAWNYCH, CZYNNOŚCI PRAWNYCH, PRZEDSTAWICIELSTWA ORAZ PRZEDAWNINIENIA

PRAWO PRYWATNE MIĘDZYNARODOWE

lukasz.gozdziaszek@uwr.edu.pl
www.gozdziaszek.pl
www.facebook.com/gozdziaszek
BLOG: www.prawo-internetu.pl

dr Łukasz Goździaszek

AKTY PRAWNE

- Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. Prawo prywatne międzynarodowe (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 503): art. 2, 3, 11-27
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1550 ze zm.): art. 1117
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.Urz. UE L 351 z 20.12.2012, s. 1): art. 62-63
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I) (Dz. Urz. UE L 177 z 4.7.2008 r., s. 6): art. 12, 13, 19

KAZUS 1

W 1990 r. Jan i Agnieszka emigrowali na stałe z Polski do USA. Po kilku latach pobytu tam urodziła im się córka Kasia, która ma obecnie podwójne obywatelstwo - jako urodzona w USA nabyła obywatelstwo amerykańskie, a po rodzicach uzyskała obywatelstwo polskie.

W 2013 r. Kasia mając lat 15 „kupiła” w polskim internetowym sklepie, prowadzonym przez Piotra, kilkanaście gier komputerowych za łączną kwotę 10 tys. zł.

Rodzice Kasi wniesli w jej imieniu do sądu polskiego pozew przeciwko Piotrowi domagając się zwrotu pieniędzy. W 2014 r. Kasia przyjechała (po raz pierwszy w życiu) do Polski w celu uczestniczenia w rozprawie sądowej jako powódka.

Jakie jest prawo właściwe do oceny zdolności do czynności prawych Kasi? Dlaczego? Jakie podstawy prawne?

KAZUS 2

Wiktor jest Ukraińcem i Kanadyjczykiem (podwójne obywatelstwo). Jego rodzice przyjechali wiele lat temu do Kanady i po kilku latach pobytu tam urodził im się syn. W USA Wiktor mieszka od urodzenia. W 2012 r. Wiktor mając lat 10 kupił w Internecie od Piotra (mieszkającego w Polsce) trzy postacie (awatary) w grze komputerowej za łączną kwotę 10 tys. \$.

Rodzice Wiktora wnieśli w jego imieniu do sądu polskiego pozew przeciwko Piotrowi domagając się zwrotu pieniędzy.

Jakie jest prawo właściwe do oceny zdolności do czynności prawych Wiktora? Dlaczego? Jakie podstawy prawne?

KAZUS 3

Polska spółka produkująca okna, chcąc przeciwdziałać wzrostowi sprzedaży w Polsce tańszych okien produkowanych przez chińską spółkę, zamówiła reklamę telewizyjną, w której wskazywała, że okna produkowane przez chińską spółkę są niebezpieczne. Polska spółka powołała się na zmyślane przez siebie ekspertyzy. Po emisji reklamy przez polską telewizję (mającą siedzibę w Polsce), chińska spółka zażądała sprostowania nieprawdziwych informacji.

Prawo jakiego państwa rozstrzyga o prawie do sprostowania w kontekście naruszenia dóbr osobistych? Dlaczego? Jakie podstawy prawne?

KAZUS 4

Sąd polski musi rozstrzygnąć jakiemu prawu podlegają kompetencje i zasady działania oraz powoływanie i odwoływanie członków organów szwajcarskiej spółki. Spółka ta została utworzona wiele lat temu we Francji. Rzeczywista siedziba spółki znajduje się jednak obecnie w pozaunijnym państwie X, którego prawo przewiduje właściwość prawa państwa, na podstawie którego osoba prawna została utworzona.

Jakiemu prawu będą podlegać kompetencje i zasady działania oraz powoływanie i odwoływanie członków organów spółki? Dlaczego? Jakie podstawy prawne?

KAZUS 5

Siedemnastoletnia Jelena jest obywatelką jednego z krajów afrykańskich. Na jednym z bazarów we Wrocławiu prowadzi stoisko handlowe, gdzie sprzedaje egzotyczne owoce. Owoce te Jelena zamawia w niemieckiej hurtowni, która dowozi jej co tydzień towar. Piotr prowadzi restaurację we Wrocławiu. Jest obywatelem polskim, w Polsce również mieszka. Restaurację prowadzi w ramach działalności gospodarczej. Piotr zawarł z Jeleną dwuletnią umowę, na mocy której miała ona co tydzień dostarczać do jego restauracji we Wrocławiu różne egzotyczne owoce. Po zawarciu umowy Piotr zorientował się, że Jelena ma tylko siedemnaście lat, powziął zatem wątpliwości, czy umowa jest ważna. O swoich wątpliwościach powiadomił Jelenę, która wyjaśniła, że zgodnie z jej prawem ojczystym ma ona pełną zdolność do czynności prawnych.

- 1. Według jakiego prawa należy ocenić, czy Jelena miała pełną zdolności do czynności prawnych?**
- 2. Czy umowa jest nieważna?**

KAZUS 6

Albert jest obywatelem Niemiec, mieszka jednak na stałe we Wrocławiu, gdzie pracuje w polskim oddziale niemieckiego przedsiębiorstwa. Na swój własny użytek kupił w salonie samochodowym we Wrocławiu nowy samochód. Samochód nie był jednak dostępny „od ręki” w salonie i zaszła konieczność miesięcznego oczekiwania na jego sprowadzenie. Warunki zakupu ustalono tak, że Albert miał wpłacić 70% ceny przed odbiorem samochodu, a 30% ceny miał zapłacić po odbiorze. Albert wpłacił 70% ceny samochodu, a dealer samochodowy uruchomił proces sprowadzania samochodu do salonu. Po miesiącu samochód był w salonie. Albert jednak nie stawił się po jego odbiór, nie wpłacił także 30% ceny samochodu. Dealer samochodowy wniósł do Sądu Okręgowego we Wrocławiu pozew przeciwko Albertowi. W toku sprawy pojawiło się zagadnienie zdolności do czynności prawnych Alberta.

1. Wskaż prawo właściwe do oceny zdolności do czynności prawnych Alberta.

2. Czy sąd polski będzie miała jurysdykcję krajową do rozpoznania sprawy? Wskaż podstawę prawną.

KAZUS 7

Agnieszka (obywatelstwo polskie) i Wiktor (obywatelstwo ukraińskie) poznali się w 1975 r. i zamieszkali razem w Polsce. Nie byli małżeństwem. Mieli córkę Olę. W 1981 r. Wiktor wyjechał "walczyć" w Afganistanie. Zaginał. W 2014 r. Ola wystąpiła do sądu polskiego o uznanie ojca za zmarłego.

Według jakiego prawa będzie orzekał sąd polski o uznaniu za zmarłego? Dlaczego? Jakie podstawy prawne?

KAZUS 8

Jan prowadzący w Polsce przedsiębiorstwo o światowym zasięgu udzielił pełnomocnictwa niemieckiemu pośrednikowi handlowemu do zawarcia umowy z Hansem. Umowa z Hansem została zawarta w Polsce.

Sąd polski musi ustalić jakiemu prawu podlega to pełnomocnictwo. Jakiemu? Dlaczego? Jakie podstawy prawne?

KAZUS 9

Krzysztof, obywatel polski, przez pół roku mieszka w Polsce, a przez dalsze pół w amerykańskim państwie X. W czasie pobytu w tym państwie X sprzedał mieszkającemu tam na stałe Pawłowi nieruchomość położoną w Polsce. Umowa została zawarta w państwie X zgodnie z tamtejszym prawem, tj. w formie pisemnej z datą poświadczoną przez urzędnika pocztowego. Prawem właściwym dla sprzedaży nieruchomości jest prawo polskie, które wymaga udziału notariusza. Innym razem Krzysztofa odwiedził Piotr, który w Polsce „sprzedaje w leasing” samochody. Krzysztofowi spodobał się jeden z samochodów i zawarł umowę leasingu samochodu, którym miałby poruszać się po Polsce na potrzeby prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej. Umowa została zawarta w państwie X zgodnie z tamtejszym prawem, tj. w formie ustnej. Prawem właściwym dla umowy leasingu jest prawo polskie, które wymaga umowy pisemnej pod rygorem nieważności.

Czy umowy zawarte przez Krzysztofa są ważne pod względem zachowania wymagań dotyczących formy czynności prawnych? Dlaczego? Jakie podstawy prawne?

dr Łukasz Goździaszek

Adiunkt w Centrum Badań Problemów
Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji
Elektronicznej na Wydziale Prawa,
Administracji i Ekonomii Uniwersytetu
Wrocławskiego

Adwokat

Specjalizuje się w Prawie Internetu
i Technologii

Autor książek: „Prawo blogosfery”,
„Cywilnoprawne granice swobody
wypowiedzi w Internecie”,
„Internetowy system pozasądowego
rozstrzygnięcia sporów konsumenckich w
Unii Europejskiej. Komentarz”,
„Identyfikacja elektroniczna i usługi
zaufania w odniesieniu do transakcji
elektronicznych na rynku wewnętrznym
Unii Europejskiej. Komentarz”
i „Elektroniczne postępowanie
upominawcze”

